

LEGE
privind includerea Parcului Rozelor din municipiul Timișoara pe lista
monumentelor istorice

Expunere de motive

solicitare inițiere procedură de clasare a Parcului Rozelor din Timișoara ca monument
istoric

Context și necesitate

Parcul Rozelor din Timișoara este unul dintre cele mai importante spații verzi ale orașului și o adevărată emblemă a patrimoniului istoric și cultural al municipiului.

Acesta se remarcă prin diversitatea sa florală, în special prin colecțiile de trandafiri, dar și prin valoarea sa peisagistică și arhitecturală, având o tradiție de peste 100 de ani. Cu toate acestea, în prezent, parcul se află într-o stare avansată de degradare, iar numeroase elemente ale acestuia – alei, structuri de apă, mobilier urban și vegetație – sunt afectate de neglijență și lipsa unui plan de restaurare eficient.

Importanța culturală și istorică a Parcului Rozelor

Patrimoniu istoric: Parcul Rozelor reprezintă o fereastră către istoria orașului Timișoara, având o semnificație istorică deosebită în perioada interbelică și în perioada de după al Doilea Război Mondial. A fost un loc de întâlnire al cetățenilor și un simbol al evoluției urbanistice a Timișoarei.

Valoare culturală: Parcul este un loc de patrimoniu botanic, cu o colecție valoroasă de trandafiri, care atrag anual vizitatori din întreaga țară și din afacerea locală. Totodată, parcul reprezintă un spațiu dedicat recreerii și educației ecologice, având potențialul de a deveni un centru important pentru educația de mediu și pentru promovarea biodiversității.

Simbol al Timișoarei: Parcul Rozelor este unul dintre simbolurile orașului Timișoara, având o importanță deosebită pentru identitatea locală și pentru

comunitate, fiind un loc de relaxare, dar și de celebrări publice, festivități și evenimente culturale internaționale.

Starea actuală a Parcului Rozelor

În prezent, Parcul Rozelor se află într-o stare avansată de degradare. Din cauza neglijenței și a lipsei unei protecții legale adecvate, parcul riscă să piardă elemente semnificative ale moștenirii sale culturale.

Având în vedere importanța Parcului Rozelor pentru patrimoniul cultural, istoric și ecologic al Timișoarei, este imperativ ca autoritățile să ia măsuri urgente pentru protejarea acestuia prin clasificarea oficială ca monument istoric. Această clasificare va asigura protecția legală a parcului și va permite accesarea unor fonduri europene și naționale pentru restaurare și întreținere.

Pentru a preveni pierderea **irreversibilă** a unui important obiectiv istoric și cultural al Timișoarei și pentru a asigura protecția și conservarea Parcului Rozelor, este necesar un demers urgent de clasare a acestuia drept monument istoric. Demersul pentru protejarea și restaurarea acestui parc va contribui nu doar la salvarea unui patrimoniu deosebit, dar și la dezvoltarea durabilă a orașului și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor săi. Astfel, ne angajăm să păstrăm pentru viitoarele generații un simbol al Timișoarei, un loc de recreere și de învățătura despre natură și istoria orașului nostru.

Contextul istoric și cultural al Parcului Rozelor

Parcul Rozelor, o bijuterie a patrimoniului timișorean, denumit anterior *Parcul trandafirilor*, *Rosarium*, *Parcul de Cultură și Odihnă "Ștefan Plavăț"*, este unul din parcurile din Timișoara amenajat în Cartierul Cetate extra muros.

Parcul a fost înființat în anul 1891, odată cu Parcul Copiilor.

În 1891, orașul găzduiește o importantă Expoziție universală (industrială, comercială și agrară), a cărei mândrie era o grădină regală care va fi vizitată de împăratul Franz Joseph și care îl va consacra pe Wilhelm Mühle ca unul dintre cei mai

importanți florari ai Europei. Mühle a donat expoziției un parc în care a expus nu mai puțin de 300 de varietăți de trandafiri.

Alături de *Wenceslas Franz Niemitz*, Wilhelm Mühle a fost unul dintre cei mai importanți florari ai orașului; ambii au fost însărcinați cu planificarea și execuția *Grădinii Regale de Trandafiri*, care a fost inaugurată la 19 iulie 1891 și a fost predecesoarea Parcului Rozelor de astăzi. Prin munca sa, a făcut ca Timișoara să fie cunoscută încă de la începutul secolului al XX-lea drept **Orașul rozelor**.

A ajuns cel mai important florar al Ungariei. Florile lui se vindeau în toată Europa de Sud-Est, dar și la Budapesta și Viena. Regina Ungariei, dar și reginele României și Serbiei comandaseră coroane și buchete de flori din grădina lui. Pentru activitatea sa, Wilhelm Mühle a fost decorat cu ordinul austro-ungar „*Crucea de aur de merit cu coroană*”.

Fiul lui Wilhelm, Árpád Mühle, a continuat afacerea tatălui său după moartea sa. La nivel internațional au fost înregistrate 13 noi soiuri de trandafiri create de el. Cu Árpád, parcul a devenit cel mai mare rosarium din sud-estul Europei în perioada interbelică, cu peste 1.200 de tipuri de trandafiri din Europa, America și Asia.

Amenajarea peisagistică a parcului a început în 1929 de către arhitecții peisagiști Árpád Mühle, fiul lui Wilhelm Mühle, și Mihai Demetrovici, șeful serviciului de horticultură din perioada respectivă. Parcul a fost amenajat în stil englezesc, cu alei, baldachine și rondouri de trandafiri. În perioada interbelică numele parcului era *Rosarium* și aici existau peste 1.200 de varietăți de trandafiri, etichetate. Tot în această perioadă a fost amenajat și teatrul în aer liber.

În 1944 parcul a fost distrus în urma bombardamentelor.

Între anii 1953-1965 parcul a fost refăcut după daunele suferite în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, restabilindu-și splendoarea, în el organizându-se diverse spectacole în aer liber. Tot în parc exista o bază sportivă, amenajată iarna ca patinoar, iar vara ca teren de tenis.

În 2012 parcul a fost reamenajat.

Wilhelm Mühle, care a contribuit la crearea parcurilor oraşului, a fost numit postum cetăţean de onoare al municipiului Timişoara pe 2 august 2013 pentru vasta sa activitate ce a condus la promovarea municipiului Timişoara în întreaga Europă. În aceeaşi zi, bustul său a fost dezvelit în Parcul Rozelor imediat lângă intrarea principală.

Parcul Rozelor reprezintă un element semnificativ al patrimoniului cultural al Municipiului Timişoara, cu o istorie de peste 134 ani şi cu un rol esenţial în viaţa culturală şi socială a comunităţii locale. De-a lungul decadelor, parcul a fost un loc de recreere, educaţie şi adunare socială, având un impact semnificativ asupra dezvoltării urbane şi culturale a regiunii. Parcul Rozelor este considerat un simbol al Timişoarei, oraş cunoscut drept "**Oraşul Trandafirilor**", datorită colecţiei sale impresionante de trandafiri.

Necesitatea protejării patrimoniului

Având în vedere importanţa istorică, culturală şi estetică a Parcului Rozelor, este imperativ ca acesta să beneficieze de protecţie legislativă, pentru a preveni deteriorarea acestuia în faţa dezvoltării urbane sau a unor intervenţii necontrolate.

Beneficiile pentru comunitate

Declararea Parcului Rozelor ca monument istoric va contribui la protejarea şi conservarea acestuia pentru generaţiile viitoare. Totodată, va reprezenta un factor important în atragerea de turişti şi va spori valoarea culturală a Municipiului Timişoara, contribuind la dezvoltarea turismului şi a identităţii culturale a regiunii.

Pentru toate aceste considerente, se propune adoptarea prezentului proiect de lege în regim de urgenţă.

Iniţiator:

Deputat Corcheş Codruţa Maria
PARTIDUL OAMENILOR TÎNERI

TABEL SEMNĂTURI
pentru susținerea

LEGII

privind includerea Parcului Rozelor din municipiul Timișoara pe lista
monumentelor istorice

Nr.	Nume	Partid	Semnătură
1.	ANDRUSĂ URSĂ MIHAILA	POT	
2.	RĂDUCEA GHEORGHE IALENIN	POT	
3.	ANDREI CSILLAG	POT	
4.	NICOLAE DAN-MIHAIL	POT	
5.	MATEI SERGIU-ZUCIAN	POT	
6.	GROFU DANIEL	POT	
7.	Belian Gheorghe Petru	POT	
8.	GAURILĂ BLANCA-EUGENIA	POT	
9.	ANAMARIA GAVRILA	POT	
10.	CRISTIAN-ALEXANDRU POPA	POT	
11.	SIMU AURORA TASICA	POT	
12.	PORUMBOIU GABRIELA	POT	
13.	CERNIT MACIA	POT	
14.	Kroncsis Sebastian	POT	

Inițiator:

Deputat CORCHEȘ Codruța Maria
PARTIDUL OAMENILOR TINERI

ROMANIA

Nr.	Nume	Partid	Semnătură
15.	CÎORNÎI DANIEL-CĂTĂLIN	AUR	
16.	CALIN GHEORGHE MATIBES	AUR	
17.	RAMONA COVIN	AUR	
18.	CIMPAN CRISTIAN	POT	
19.	ALBU DUMITRITA	POT	
20.	Teodora Chiriac Florina	POT	
21.	CHIRITA RAZVAN	POT	
22.	VADIM-TUDOR LIDIA	AUR	
23.	BOS-ANA-MIRELA	S.O.S. RO	
24.	Ioan Nicolae Mihail	S.O.S. RO	
25.	Raisa Bucechi	S.O.S. RO	
26.	Constantinuseu Andrei-Florina	S.O.S. RO	
27.	Jianu Iosif - Florin	SOS RO	
28.	IIU Mihail	S.O.S. RO	
29.	IONESCU TUDOR	S.O.S. RO	
30.	CARAGĂIA FLORIN	S.O.S. RO	
31.	OLTENASU SORIN	S.O.S. RO	
32.	LĂZĂROI 'IOAN	S.O.S. RO	
33.	PLOPEANU ROȘICA	S.O.S. RO	

Inițiator:

Deputat CORCHEȘ Codruța Maria
PARTIDUL OAMENILOR TINERI

ROMANIA

Nr.	Nume	Partid	Semnătură
34.	Foget Modolb Iurmanu	S.O.S.	
35.	Mocovei Ilie Simona Elena	S.O.S.	
36.	Ciubuc Ciprian	S.O.S.	
37.	GOLDESCU IONUT	S.O.S.	
38.	COTREI IULIA	NEAFILIAT	
39.	MOISECU ALEXANDRU	NEAFILIAT	
40.	SEKE ECATERINA	NEAFILIAT	
41.	Băsan Stefan Alexandru	NEAFILIAT	
42.	ANDREI COSMIN	NEAFILIAT	
43.	ANDREI GUSĂ	S.O.S.	
44.	TOADER ELENA-LAURA	S.O.S. RO	
45.	VIORA VLAD-ANDREI	S.O.S. RO	
45.	TESLARIU ANDREI-IONUT	NEAFILIAT	
47.	CÎMPIANU ANDREA-PIRONELA	S.O.S RO	
48.	GROZA CALIN FLORIN	POT	
49.	NEGDESCU MIHAI-BOGDAN	37 TM AUR	
50.	VARGA MARIANA	S.O.S 42	
51.	Aldoa Mariama Vali	POT	
52.			

Inițiator:

Deputat CORCHEȘ Codruța Maria
PARTIDUL OAMENILOR ÎNȚINERI